

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston ympäristöalaa koskevien asetusten ja direktiivien muuttamiseksi Euroopan yritysten kilpailukyvyn parantamiseksi (Omnibus VIII-ehdotukset)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston ympäristöalaa koskevien asetusten ja direktiivien muuttamiseksi Euroopan yritysten kilpailukyvyn parantamiseksi (Omnibus VIII-ehdotukset) (U 12/2026 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- ympäristöneuvos Jaakko Kuisma, ympäristöministeriö
- erityisasiantuntija Kati Suomalainen, ympäristöministeriö
- johtava asiantuntija Mika Karjalainen, maa- ja metsätalousministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- WWF Suomi

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

U-kirjelmä kattaa Omnibus VIII-ehdotuksesta viisi ensimmäistä ehdotusta, joissa poistetaan tai muuten muutetaan nykylainsäädännön vaatimuksia. Loput kaksi ehdotusta sisältyvät asiaan U 13/2026 vp. Ehdotukset ovat ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi joidenkin vaatimusten yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi akkuja ja paristoja ja jätteakkuja ja;

- jäteparistoja koskevassa asetuksessa ja päästöportaaliasetuksessa (COM (2025) 981 final);

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp

- ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä akkujen ja paristojen ja jäteakkujen ja -paristojen sekä pakkaus- ja pakkausjätteiden laajennetussa tuottajavastuussa (COM (2025) 982 final);
- ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä jätteen, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ja kertakäyttöisen muovijätteen laajennetussa tuottajavastuussa (COM(2025) 983 final);
- ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaatimusten yksinkertaistamiseksi paikkatietoinfrastruktuurin perustamista koskevassa INSPIRE-direktiivissä (COM(2025) 985 final) ja
- ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi joidenkin vaatimusten yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi jätepuitedirektiivissä, teollisuuspäästädirektiivissä ja sen muutosdirektiivissä sekä keskisuuria polttolaitoksia koskevaa direktiivissä (COM(2025) 986 final).

Valtioneuvoston kanta

Suomen tavoitteena on parempi ja vähäisempi EU-sääntely (E 58/2023 vp). Suomi tukee komission tavoitteita sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Suomi toimii määrätietoisesti kilpailukyvyllä haitallisen EU-sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja joustavoittamiseksi sekä kansallisten erityispiirteiden huomioimiseksi. Osana strategisen kilpailukyvyn vahvistamista toimien tavoitteena tulisi olla nykyistä ennustettavampi ja vakaampi yritysten toimintaympäristö (E 7/2025 vp). Valtioneuvosto pitää valitettavana, että ehdotuksista puuttuu vaikutusten arviointi.

Teollisuuspäästädirektiivin, päästöportaaliasetuksen ja keskisuurten polttolaitosten direktiivin muutokset

Valtioneuvosto voi pääosin tukea ehdotettuja muutoksia teollisuuspäästädirektiiviin, keskisuurien polttolaitosten direktiiviin ja päästöportaaliasetukseen. Valtioneuvosto katsoo kuitenkin, että tietyiltä osin ehdotteluja muutoksia olisi vielä tarpeen pyrkiä harkitsemaan uudelleen tai täsmentämään ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtioneuvosto voi tukea kemikaali-inventaariovaatimuksen poistamista kaikkia teollisuuslaitoksia koskevana vaatimuksina, mutta katsoo, että jatkossakin tulisi olla mahdollista antaa vastaavia määräyksiä teollisuuspäästädirektiivin alla annettavissa toimialakohtaisissa päätelmissä, jos tietyn toimialan kemikaalien käytöllä olisi merkittäviä ympäristövaikutuksia. Teollisuuslaitosten ympäristöjärjestelmien osalta tulisi harkita julkaistavia yhteenvetotietoja koskevan täytäntöönpanopäätöksen palauttamista tai muuta vastaavaa menettelyä, koska tämä päätös lisättiin muutosdirektiiviin nimenomaan hallinnollisen taakan pienentämiseksi ja vaatimuksen yhdenmukaistamiseksi EU:ssa.

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp

Valtioneuvosto katsoo myös, että ehdotusta tulisi selkeyttää ympäristöjärjestelmän käyttöönoton aikataulun osalta, koska ehdotuksen yleinen viittaus 82 artiklan siirtymäsäännöksiin on liian yleisluontoinen ja mahdollistaisi useita eri tulkintoja siitä, koska järjestelmän tulisi olla käytössä. Valtioneuvosto tukee ehdotettuja muutoksia eläinsuojien soveltamisalaan ja katsoo tarkoituksenmukaiseksi, ettei emakosta vieroittamattomia porsaita otettaisi huomioon eläinyksikkölaskennassa. Selkeyden vuoksi olisi hyvä määritellä, etteivät emakoista vieroittamattomat porsaat kuulu eläinluokkaan ”muu sika”. Polttolaitoksia koskevia muutoksia tulisi osin selkeyttää ja varmistaa, että muutoksista mahdollisesti aiheutuva hallinnollinen taakka on oikeasuhtainen muutosten hyötyihin verrattuna.

Valtioneuvosto voi tarvittaessa tukea myös muita ehdotuksia teollisuuspäästödirektiivin, päästöportaaliasetuksen ja keskisuurten polttolaitosten direktiivin muuttamiseksi, jos näillä tosiallisesti vähennetään yritysten ja viranomaisten hallinnollista taakkaa niin, että ehdotuksilla ei kuitenkaan heikennetä ympäristönsuojelun tasoa.

Akkuasetusta koskevat muutokset

Valtioneuvosto suhtautuu pääosin myönteisesti akkuasetuksen yksittäisiin muutosehdotuksiin. Akuissa ja paristoissa huolta aiheuttavien aineiden tarkempi määrittely REACH-asetuksen erityistä huolta aiheuttavan aineen kriteeristön perusteella on kannatettava. Tuottajan määritelmän täsmentämisen osalta olisi kuitenkin vielä tarkasteltava määritelmän muutoksen yhteensopivuutta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan määritelmään.

Etämyyjän valtuutetun edustajan nimeämisen keskeyttäminen

Valtioneuvoston mielestä on erittäin tärkeää varmistaa, että ehdotuksella ei heikennetä etämyyntiin liittyvää tuottajavastuun valvontaa, jotta ehdotus ei johda vapaamatkustuksen lisääntymiseen ja kotimaisen elinkeinoelämän kilpailukyvyn heikkenemiseen.

Valtioneuvosto tukee ehdotusta jättää yrityksille myös vaihtoehtoinen mahdollisuus hoitaa tuottajavastuunvalvontansa toisessa jäsenvaltiossa valtuutetun edustajan välityksellä, jolloin jo tehdyt sopimukset valtuutetun edustajan nimeämisestä voivat säilyä. Tämä mahdollisuus olisi syytä ilmaista selkeästi säädöksissä.

Valtioneuvosto katsoo, että valtuutettua edustajaa koskevan vaatimuksen poistamisen vaikutukset valvovan viranomaisen toimintaan tulisi arvioida tarkemmin, mukaan lukien ehdotuksen vaikutukset jäsenvaltioiden valvovien viranomaisten välisen virka-avun antamiseen ja valvovan viranomaisen toimintaedellytyksiin toisessa jäsenvaltiossa sijaisevien etämyyjien tuottajavastuunvalvontateiden valvonnassa.

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti uusiin toimenpide-ehdotuksiin, joilla voidaan edistää etäkaupan tuottajavastuunvalvontateiden hoitamista ja vähentää siihen liittyvää vapaamatkustamista ja siten osaltaan vähentää myös verkkokaupan kasvusta aiheutuvaa kilpailukyvyn heikentymistä.

Valtioneuvosto kannattaa ehdotusta, jonka mukaan jäsenvaltiot voisivat jatkossakin edellyttää valtuutetun edustajan nimeämistä kolmansiin maihin sijoittautuvilta etämyyjiltä tai varmistaa

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp

vaihtoehtoisin keinoin kolmansiin maihin sijoittautuneiden tuottajien jäljitettävyyden ja tuottajavastuuvetojen täytäntöönpano.

Valtioneuvosto kannattaa ehdotusta, että jäsenvaltiot voisivat myös vaihtoehtoisin keinoin varmistaa kolmansissa maissa sijaitsevien akkujen etämyyjien jäljitettävyyden ja tuottajavastuun toimeenpano valtuutetun edustajan nimeämisvelvoitteen sijasta.

Jätepuitedirektiiviä koskevat muutokset

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti jätepuitedirektiiviä koskeviin muutosehdotuksiin. Erityisesti ehdotus esineen toimittajan velvollisuudesta toimittaa tietoja SCIP-tietokantaan lakkauttamisesta on erittäin kannatettava, sillä se on aiheuttanut runsaasti hallinnollista taakkaa yrityksille esineen toimitusketjussa.

INSPIRE-direktiivin muutokset

Valtioneuvosto voi tukea ehdotettuja muutoksia INSPIRE-direktiiviin. Valtioneuvosto katsoo kuitenkin, että tietyiltä osin ehdotelluja muutoksia tulisi täsmentää ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtioneuvosto toteaa, että INSPIRE-direktiivin tavoitteisiin liittyvä toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi. Ehdotuksen yleiset tavoitteet yksinkertaistamiseksi poistamalla direktiivin vanhentuneet tekniset vaatimukset ja päällekkäisyydet muun EU-datasääntelyn kanssa ovat kannatettavia, edellyttäen että samoihin tietojen yhteentoimivuuden edistämisen tavoitteisiin päästään myös muilla säädösrakenteilla. Muutoksilla saataneen aikaiseksi tarkoituksenmukaiset seuraukset direktiivin toimeenpanon yksinkertaistamiseksi ja päällekkäisyyksien poistamiseksi. Kansallisten raportointivelvoitteiden keventäminen ja virtaviivaistaminen on kannatettavaa.

Valtioneuvosto tukee komission ehdotusta siitä, että paikkatietoaineistoja ja -palveluja kuvailevien tietojen eli metatietojen kerääminen on edelleen tarpeellista mm. EU:n datastrategian tavoitteiden kannalta esimerkiksi tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksien osalta. Voimassa olevan direktiivin 13 artiklassa säädetään jäsenvaltioille mahdollisuus rajoittaa soveltamisalaan kuuluvien paikkatietoaineistojen ja -palvelujen julkista saatavuutta, jos tällainen saatavuus vaikuttaisi haitallisesti kansainvälisiin suhteisiin, yleiseen turvallisuuteen tai maanpuolustukseen. Suomen erityinen geopolitiikka ja nykyinen turvallisuustilanne tulee ottaa huomioon siten, että ei millään tavalla heikennetä tarvittavia mahdollisuuksia tehdä myös maakohtaisia ratkaisuja paikkatietoaineistojen jakelun suhteen. Valtioneuvosto tukee sitä, että 13 artikla säilytetään nykyisellään, koska se mahdollistaa perustellun paikkatietojen ja metatietojen avoimuuden rajoittamisen jatkossakin, mutta artiklan 1 kohdassa tulee kiinnittää huomioita siihen, että tietojen saatavuuden rajoittaminen koskee myös metatietoja voimassa olevan direktiivin mukaisesti. Valtioneuvosto katsoo, että kansallisen liikkumavaran osalta on järkevää ja tarkoituksenmukaista, että sääntely säilyisi jatkossakin minimitaso asettavana, missä olennaista on, että ehdotetut muutokset eivät kaventaisi tietojen saatavuutta turvallisuusnäkökohtien perusteella rajoitettavaa kansallista liikkumavaraa.

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Lainsäädäntöehdotukset ympäristöalaa koskevien direktiivien ja asetusten muuttamisesta yritysten kilpailukykyyn parantamiseksi (Omnibus VIII) muodostavat laajahkon kokonaisuuden. Ehdotusten tavoitteena on yksinkertaistaa sääntelyä ja vähentää tarpeetonta hallinnollista taakkaa ympäristöalan säännöksissä. Tavoitteena on myös helpottaa olemassa olevan ympäristölainsäädännön toimeenpanoa ja ympäristötavoitteiden saavuttamista sekä tukea EU:n sisämarkkinoita ja kilpailukykyä. U-kirjelmä kattaa Omnibus VIII -ehdotuksesta viisi ensimmäistä ehdotusta, joissa poistetaan tai muuten muutetaan nykyllä sääädännön vaatimuksia¹. Loput kaksi ehdotusta sisältyvät kirjelmään U 13/2026 vp. Valiokunta, yhtyen valtioneuvoston kantaan, pitää ehdotuksia kannatettavina ja nostaa niistä esiin seuraavat huomiot.

Teollisuuspäästädirektiiviä koskevat muutosehdotukset

Komissio ehdottaa poistettavaksi tiettyjä teollisuuslaitosten ympäristöjärjestelmän käyttöönottoa koskevia vaatimuksia, jotka liittyvät kemikaali-inventaarioihin, siirtymäsuunnitelmiin ja järjestelmän auditointivelvoitteeseen. Ympäristöjärjestelmän käyttöönotolle annettaisiin lisäksi kolme vuotta lisää aikaa vuoteen 2030 asti.

Päivitettyä teollisuuspäästädirektiiviä ehdotetaan muutettavaksi niin, että teollisuuslaitosten ympäristöjärjestelmiä (EMS) koskevia vaatimuksia kevennetään. Ympäristöjärjestelmän käyttöönottoa ehdotetaan lykättäväksi kolmella vuodella, ja järjestelmä voidaan toteuttaa yritystasolla laitostason sijaan. Vaatimus teollisuuslaitosten siirtymäsuunnitelmasta vuosille 2030—2050 ehdotetaan poistettavaksi. Ehdotukset ovat suurelta osin kannatettavia, kun ne yksinkertaistavat sääntelyä ja keventävät hallinnollista taakkaa.

Eräiltä osin muutosehdotuksia on vielä tärkeää arvioida. Kemikaali-inventaariovaatimus ehdotetaan poistettavaksi kaikkia teollisuuslaitoksia koskevana vaatimuksena. Valtioneuvoston tavoin valiokunta katsoo, että tämän ei tule rajoittaa määräyksien antamista tilanteissa, joissa tietyn toimialan kemikaalien käytöllä on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Muutosehdotuksen mukaan komissio ei laadi enää yhteistä pohjaa teollisuuslaitosten ympäristöjärjestelmien osalta julkaistavista yhteenvetotiedoista. Valtioneuvosto katsoo, että teollisuuslaitosten ympäristöjärjestelmien osalta tulisi harkita julkaistavia yhteenvetotietoja koskevan täytäntöönpanopäätöksen palauttamista. Valiokunta pitää harkintaa tarpeellisena.

1 1) ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi joidenkin vaatimusten yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi akkuja ja paristoja ja -jäteakkuja ja -jäteparistoja koskevassa asetuksessa ja päästöportaaliasetuksessa (COM (2025) 981 final); 2) ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä akkujen ja paristojen ja -jäteakkuja ja -paristojen sekä pakkaus- ja pakkausjätteiden laajennetussa tuottajavastuussa (COM (2025) 982 final); 3) ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä jätteen, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ja kertakäyttöisen muovijätteen laajennetussa tuottajavastuussa (COM(2025) 983 final); 4) ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaatimusten yksinkertaistamiseksi paikatielinfrakstruktuurin perustamista koskevassa INSPIRE-direktiivissä (COM(2025) 985 final) ja 5) ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi joidenkin vaatimusten yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi jätepuitedirektiivissä, teollisuuspäästädirektiivissä ja sen muutosdirektiivissä sekä keskisuuria polttolaitoksia koskevaa direktiivissä (COM(2025) 986 final).

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp

Valiokunta pitää valitettavana, että komissio ei ole arvioinut ehdotusten ympäristövaikutuksia. Kansallisesti on kuitenkin arvioitu, että muutokset eivät aiheuta merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ehdotus voi silti lisätä kemikaalien käytön haitallisia ympäristövaikutuksia, jos muutos johtaisi siihen, että kemikaaleja koskevia vaatimuksia ei voitaisi nykyiseen tapaan antaa myöskään toimialakohtaisissa parhaan käyttökelpoisen tekniikan BAT-päätelmissä. Tältä osin siis vaikutuksia on tärkeää selvittää.

Ehdotuksessa ei esitetä muutosta päivitetyn teollisuuspäästädirektiivin täytäntöönpanoaikatauluun. Vuonna 2024 julkaistu direktiivi tulee saattaa kansallisesti täytäntöön 1.7.2026 mennessä. Teollisuuspäästädirektiivin muutokset koskevat pääosin muutosdirektiivin muutoksia, joiden kansallinen täytäntöönpano on kesken. Valiokunta on huolissaan siitä, että uudet muutokset heikentävät voimakkaasti sääntelyn ennakoitavuutta ja haittaavat yritysten valmistautumista vaatimusten toimeenpanoon. Komission tulisi ymmärtää nopeisiin, peräkkäisiin muutoksiin liittyvät ongelmat käytännön toimijoiden kannalta. Jos muutoksista saataisiin riittävä varmuus hyvissä ajoin ennen muutosdirektiivin kansallisen täytäntöönpanon määräaikaan 1.7.2026, niiden täytäntöönpano voisi vielä olla mahdollista muutosdirektiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä.

Akkuasetusta koskevat muutosehdotukset

Akkuasetusta koskevat muutosehdotukset ovat luonteeltaan teknisiä. Valiokunta suhtautuu niihin valtioneuvoston tavoin pääosin myönteisesti. Valiokunta pitää valitettavana, että komissio ei ole arvioinut ehdotuksen ympäristövaikutuksia. Vaikka ne olisivat vähäisiä, arviointi tulisi aina tehdä. Tuottajan määritelmän ja erityistä huolta aiheuttavien aineiden merkintöjen selkeyttäminen ovat kuitenkin tarpeellisia selvennyksiä akkualan toimijoille ja viranomaisille ja vaikuttavat myönteisesti ympäristönsuojelun tasoon. Yleisesti sillä, että kevyiden liikkumisvälineiden akut ovat korjattavia, on myönteisiä ympäristövaikutuksia.

Jätepuitedirektiiviä koskevat muutosehdotukset

Valiokunta suhtautuu valtioneuvoston tavoin myönteisesti jätepuitedirektiiviä koskeviin muutosehdotuksiin. Merkittävä on erityisesti ehdotus, jonka mukaan vaatimus esineen toimittajan velvollisuudesta ilmoittaa tiedot esineen sisältämästä erityistä huolta aiheuttavasta aineesta Euroopan kemikaaliviraston SCIP-rekisteriin ehdotetaan lakkautettavaksi. Ehdotus rekisteröinnin lakkauttamisesta on erittäin kannatettava, sillä erityistä huolta aiheuttavien aineiden ilmoittaminen SCIP-tietokantaan ei ole ollut tehokas tapa tiedottaa kierrättäjille tuotteiden sisältämistä haitallisista aineista, ja se on aiheuttanut huomattavia hallinnollisia kustannuksia yrityksille. Valiokunta pitää valitettavana, että komissio ei ole arvioinut ehdotuksessaan myöskään jätepuitedirektiivin muutosehdotusten ympäristövaikutuksia. Komissio arvioi kuitenkin, että EU:n kemikaalilainsäädännöllä ja digitaalisilla tuotepasseilla voidaan täyttää tietotarpeita tuotteiden sisältämistä haitallisista aineista.

INSPIRE-direktiiviä koskevat muutosehdotukset

INSPIRE-direktiivin keskeisimmissä muutosehdotuksissa poistetaan soveltamisalaan kuuluvilta paikkatietoaineistoilta ja -palveluilta yhteentoimivuutta, verkkopalveluja ja yhteiskäyttöä

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp

koskevat vaatimukset sekä näitä koskevat paikkatietotekniset toimeenpanosäännöt. Jatkossa näiden vaatimusten osalta sekä kansallisessa raportointivelvoitteessa tukeudutaan muuhun EU:n datalainsäädäntöön. Valiokunta toteaa, että toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi ja ehdotuksen yleiset tavoitteet yksinkertaistamiseksi poistamalla direktiivin vanhentuneet tekniset vaatimukset ja päällekkäisyydet muun EU-datasäätelyn kanssa ovat kannatettavia.

Komissio ei ole arvioinut ehdotuksen ympäristövaikutuksia. Koska INSPIRE-direktiivissä on kyse ympäristöpolitiikkaa tukevasta paikkatietoinfrastruktuurista ja sen hallinnasta, ei suoria ympäristövaikutuksia arvioida aiheutuvan.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ympäristövaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 20.2.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jenni Pitko vihr
varapuheenjohtaja Pinja Perholehto sd
jäsen Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Marko Asell sd
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Petri Huru ps
jäsen Christoffer Ingo r
jäsen Vesa Kallio kesk
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Jorma Piisinen ps
jäsen Sara Seppänen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp
Eriävä mielipide

Eriävä mielipide

Perustelut

Käsitteltävänä olevan komission ympäristösääntelyä koskevan Omnibus VIII -paketin tavoitteeksi on kirjattu pääasiassa varmistaa, että EU:n ympäristötavoitteet saavutetaan tehokkaammilla ja kustannuksiltaan edullisemmilla keinoilla. Emme voi yhtyä valtioneuvoston kantaan, koska nähdäksemme komission esityksen sisältö monimutkaistaa olemassa olevia menettelyjä ja vaarantaa ympäristötavoitteiden saavuttamisen. Omnibus VIII -paketti on jatkoa komission esityksille EU:n ympäristölainsäädännön vesittämiseksi, ja se edelleen rapauttaa EU:n ympäristölainsäädännön peruspilareita. Kaiken lisäksi komission esitys ei pohjaudu asianmukaiseen vaikutustenarviointiin.

Lupamenettelyjen tehokkuutta tavoiteltaessa on säilytettävä korkea ympäristösääntelyn ja luonnonsuojelun taso sekä johdonmukaisuus unionin muihin ympäristötoimiin, -tavoitteisiin ja yleisön osallistumismahdollisuuksiin nähden.

Komissio ehdottaa teollisuuspäästädirektiivin 14 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetyn kemikaali-inventaariovaatimuksen poistoa. Kyseinen vaatimus on keskeinen laitosten ympäristötehokkuuden ja turvallisuuden parantamiseksi teollisuuspäästädirektiivin tavoitteiden mukaisesti, eikä sen poistaminen ole siksi hyväksyttävää.

Komissio esittää myös, että teollisuuspäästädirektiivistä poistettaisiin muutossuunnitelmia koskeva 27 d artikla. Tämän seurauksena muutossuunnitelmia, joissa olisi esitettävä tiedot siitä, miten laitos muuttuu kaudella 2030—2050 kestävä, puhtaan, kiertotalouteen perustuvan ja ilmastoneutraalin talouden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä, ei tule enää liittää ympäristöjärjestelmään. Muutossuunnitelmat ovat unionin ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta tarpeellisia, eikä niitä tule poistaa.

Lopuksi, EU:n ympäristötavoitteiden saavuttamisen turvaamiseksi Suomen ei tule tukea komission ehdotusta siirtää ympäristöjärjestelmän käyttöönoton määräaikaa vuodesta 2027 vuoteen 2030.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto YmVL 5/2026 vp
Eriävä mielipide

Helsingissä 20.2.2026

Mai Kivelä vas
Jenni Pitko vihr